

Scénář k rozhlasové reportáži - Lenka Bobková

Paní profesorka Lenka Bobková, rozená Vlčková z Červeného Kostelce, je významnou českou historičkou, která stále učí na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. V roce 1968 žila v Liberci, kde se ve 21 letech stala svědkem okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy a ostatních dramatických událostí. Právě zde zažila jeden z nejtemnějších okamžiků naší moderní historie.

Ten Liberec dopadnul opravdu stejně krvavě jako Praha, takže ty zážitky jsou velmi intenzivní, velmi silné, prostě to byly dny nesmírně vypjaté

Blížkost k hranicím způsobila, že Liberec byl jedním z prvních měst, kam dorazila okupační vojska hned z Německa a Polska. Mladí vojáci byli často dezorientovaní a kontaktu s místními se spíše vyhýbali. Mnozí z nich byli přesvědčeni, že potlačují revoluci.

Oni měli většinou takový urputí- zarputilý výraz. To byli všechno mladí kluci strašně a oni taky nevěděli vůbec oni nevěděli kde jsou, nevěděli co se děje a na tom náměstí se opravovala radnice, a tam spadlo něco z lešení a oni byli přesvědčení, že to bylo proti nim a začali to kropit.

Tragický 21. srpen si vyžádal mnoho obětí, tak jako v dalších českých městech. Pohřeb obětí okupace v Liberci zanechal hluboký otisk v paměti města i pamětnice samotné. Atmosféra byla tísnivá, plná smutku a jednoty, která spojila celé město.

Byl takový zvláštní pohled na ty vyrovnané rakve pokryté vlajkou státní a nad nimi hovořil Václav Havel, protože v té době zrovna byl v Jizerských Horách a mluvil do rozhlasu shodou okolností, to bylo velmi velmi jakoby emotivní i a asi těžko se na to dá zapomenout, těžko se dá zapomenout, že tam kolem co byly zahrádky takže zahrádky zůstaly naprosto bez květů protože všechny skončily u těch rakví.

Na výročí okupace v roce 1969 se lidé znovu sešli, aby uctili památku těch, kteří přišli o život.

A to za rok, výročí 21.8. 1969, kdy byla teda demonstrace a kdy hlavně se kladly květiny tam, kde k tomu k těm úmrtím došlo.

Po okupaci následovala doba normalizace. Přestože nebylo okamžitě nutné vstoupit do Komunistické strany, tlak na jednotlivce sílil. Často skrytě, a to tedy přes šéfy nebo kolegy. Paní profesorka vzpomíná na jeden takový moment.

Zase v téhle době nebylo bezprostředně nutné, abyste měli tedy červenou knížku, ale samozřejmě byla tendence k tomu, aby vás přesvědčili. Takže, když mi tehdy můj šéf řekl: "Ptali se mě jestli byste vstoupila do strany". a "já nevím jestli jsem udělal dobře" ale dobře to postřehl u mě "já jsem jim řekl, že ještě nejste dostatečně zralá" a já řekla, že nejsem a nebudu.

Paní profesorka Lenka Bobková připomíná, že hodnocení minulosti není černobílé, a že mnozí, kteří zůstali, se museli vyrovnat s velmi složitými rozhodnutími.

Ať už budete hodnotit jak chcete, budete si myslet, že ti co zůstali, tak byli zbabělci, naopak ti co odešli hrdinové, ale uvědomte si, že jste potomky těch, kteří zůstali, nikoliv těch, kteří odešli.